

nyelvnek kapnia az eddiginél. Az írói alkotásnak csak az író nyelvén keresztül van „tartalma”, ép ezért, az igazi nyelvűvelés, a nyelvhelyességére való törekvés lényegében annyit jelent, hogy az írókat a nyelvünkben kell az eddiginél sokkal jobban megismernünk. . .

A következő előadó, *Gauder Andor* tanár *A világnyelv problémájáról* tartott előadást. Előadásának célja nem propaganda, hanem az eddigi eredmények tudományos értékmérése.

Nagy néptömegek érintkezési igényeit (rádió, újság, külföldi utazások, olimpiász, gazdasáffják cseréje) csak egy könnyen és gyorsan megtanulható nemzetközi nyelv elégítheti ki.

A meterséges nyelv gondolatát filozófusok, kémikusok és matematikusok (Leibniz, Descartes, Ostwald, de Courtenay) indítják útnak és terjesztik, mert megszokták, hogy gondolataikat elvont tisztaságukban lássák.

Brugmann, Leskien és Günter eleinte fölényes mosolyú kritikával akarták a problémát elintézni. A mult század természettudományos gondolkodású nyelvtudományát, mely a nyelvet természetes organizmusnak vette, csakhamar felváltotta a szellemtudományi álláspont, mely az előbbi nyelvészek tévedésével szemben, számolt az emberi öntudattal és akarral.

A világnyelv jogosultságát ma már több nyelvész, mint Schuchardt, Thomsen, Meillet, Jespersen, Ernst Kock, Wallensköd, Collinson, Sapir elismerik. A világnyelv ma már történeti tény, mellyel számolni kell, annál is inkább, mert nem akar az anyanyelv vetélytársa lenni, hanem mellette csak mint segédnyelv, *helfolingvo*, „die zweite Sprache für Alle“ (Bollack) akar szerepelni.

Tanügyi kiállítás.

A Nevelésügyi Szemle januári számában már olvastunk a május hó 14—18-án Szegeden rendezendő szakokta-

tási kiállításról. A kiállítást előkészítő és rendező bizottság, a szegedi szakirányú iparostanonciskola tantestülete Géher Lajos szakfelügyelő elnöklete alatt az első megbeszélést már meg is tartotta az elmúlt napokban s a kiállításra vonatkozó fontos tennivalókat el is intézte. E megbeszélések alapján módunkban áll részleteket is közölni. A kiállítás Szegeden lesz a fent jelzett időben az Iparostanonciskolában.

A földszint és három emelet folyosói és tantermei várják a szétosztást az egyes iskolák között. A kiállításra vonatkozó kérdőívek már régen az illetékesek előtt fekszenek, melyet február 28-ig kell visszaküldeni, amikor is a beérkezett kérdőíveket a szegedi iparostanonciskola tanárikara feldolgozza a kiállításra. Érdemes bepillantani ebbe a kérdőívbe. Az I. részben az iskola adatait kéri, de a sablonos adatok mellett ilyen kérdéseket is találunk: Van-e az iskolának rádiója, mosdója, fürdője, mozgófilm felszerelése? Milyen az egyesületi élet? Majd a továbbképző tanfolyamok kérdései szerepelnek. A II. részben az iskola ingó vagyonára vonatkozó kérdések vannak. III. alatt az ifjúsági könyvtár adatait kell bejelenteni. IV. a tanszemélyzetre vonatkozó kérdéseket foglalja magában. V. az iskola benépesedéséről kér jelentést. VI. és VII. az elmúlt- és folyó tanév statisztikai adatait kéri. VIII. alatt az iparostanonciskolákat IX. alatt a kerskedő tanonciskolákat érdeklő kérdéseket találjuk. Végül X. alatt a tanoncok megélhetési viszonyaira vonatkozó kérdések vannak. A több mint 100 kérdés bőségesen elegendő ahhoz, hogy képet alkossunk magunknak a mai szakoktatásról. Ennek feldolgozása, kiértékelése, grafikus rajzainak elkészítése hatalmas munka és feladat, amely munkának bizonyára meg is lesz a kívánt jutalma. A szakiskolák, kereskedelmi és ipari, továbbá az iparos és

kereskedő tanonciskolák vesznek részt ezen a kiállításon. Részt kért továbbá a cserkészlet is mint pedagógiai mozgalom. A munka megkezdődött, folyik. A nemes versenyből részt kért a növendék, a tanár s ezáltal az iskola is.

Babiczy Ede.

A tanítók pedagógiai szemináriuma Szegeden.

Csongrád vármegye, Szeged szabad királyi város és Hódmezővásárhely thj. város néptanítói teljes számban gyűltek össze Szegedre ezévi február 11-én pedagógiai szemináriumra. Ez a szegedi tanítógyűlés magasan kiemelkedett az elmúlt évek alatt tartott hasonló összejövetelek sorából. Kiemelkedett a megjelent tanítók nagy száma miatt, az előadók és az érdeklődő vendégek előkelő magas társasága miatt, de kiemelkedett főleg azért, mert az ideai pedagógiai szemináriumra eljöttek a felszabadult Felvidék városainak tanítói is. A volt Szlovenszkói Magyar Általános Tanítóegyletnek elnöke, a Kárpátaljai Magyar Tanítóegylet elnöke, a járáskörök elnökei, kiváló tanítói jöttek, hogy testvéri közösségben összeforjjanak az Alföld tanítóival és megbeszéljék ennek az egybeforrásnak az útját.

A Szegedre egybegyűlt ezernyi tanító pedagógiai szemináriumán megjelent Dr. moóri Glattfelder Gyula megyéspüspök, vitéz nagyselmeci Mérey László tüzérségi tábornok, hadtestparancsnok, Hertelendy Jenő és Antalfia Antal kultuszminiszteri tanácsosok, Kisparti János tankerületi kir. főigazgató, vitéz imecsfalvi Imecs György Szeged város főispánja, dr. Pálffy József Szeged város polgármestere, vitéz Shvoy Kálmán országgyűlési képviselő, dr. Becker Vendel tanítóképző-intézeti c. főigazgató, Berkényi Károly, az Országos Tanítószövetség elnöke, Galla Endre, az Állami Tanítók Országos Egyesülete elnöke, dr. Nagy Gábor

Hódmezővásárhely város főjegyzője.

A Magyar Hiszekegy elénklése után a szeminárium elnöke, Kiss Károly tanügyi tanácsos, kir. tanfelügyelő elnöki megnyitó beszédében üdvözölte a megjelent előkelőségeket és a felvidéki tanítókat, akik a húszéves elnyomatás alatt szívós, kitartó munkával tevékenykedtek az elszakított magyarság nemzeti megmentésén. Húsz évig vártunk benneteket — mondotta — míg a mai látogatástok elérkeztek. A ti munkátok örvendetes eredménye volt az, hogy amidőn dicsőséges Hadurunk csapatai élén bevonult az ősi magyar földre, a Himnusz hangjai éppen olyan lelkesen csendültek fel az ottani ifjúság ajkán, mint a Csonkaházában bárhol.

A hallgatóság felállva, tomboló lelkesedéssel ünnepelte a felvidéki tanítókat és nem volt szem, amely szárazon maradt volna: mindenki könnyezett a meghatottságtól.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után dr. Pálffy József polgármester Szeged város közönségé és hatósága nevében köszöntötte a szemináriumot és a felvidéki magyar tanítókat.

Ezután Mérfalvy Nándor szeged-felsőközponti tanító tanyai gyermekekkel, Zányi József iskolafelügyelő szeged-belvárosi községi tanító pedig városi gyermekekkel mutatott be gyakorlati tanítást arról, hogy a hazafias érzés hogyan mélyíthető ki a gyermek lélekben.

Glattfelder Gyula megyéspüspök emelkedett ezután szólásra. Beszéde elején a megyés főpásztor azt hangoztatta, hogy a felvidéki és délvidéki tanítósnak egyaránt meg kell értenie, át kell éreznie, hogy a tanítói kar a nemzeti összefogás hivatott kimunkálója, apostola.

— A politika szétválaszt — mondotta, ezért a lelkiségnek az ápolása a szellem érdekeinek kielégítése hivatott arra, hogy a magyarság között annyira